

ระเบียบกรมราชทัณฑ์ ฉบับที่ ๒๓
เรื่อง การไหว้พระสวดมนต์ของผู้ต้องขัง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๙ กรมราชทัณฑ์
วางระเบียบไหว้พระสวดมนต์ของผู้ต้องขังขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ผู้ต้องขังไหว้พระสวดมนต์ในห้องขังเวลา ๒๐.๐๐ น. ก่อนนอนทุกวัน เว้นแต่เรือนจำใดมีเหตุ
พิเศษจำเป็นต้องให้ผู้ต้องขังไหว้พระสวดมนต์นอกห้องขังหรือผิดจากเวลาที่กำหนดไว้เป็นครั้งคราวหรือตลอดไปก็ให้
ผู้บัญชาการเรือนจำพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๒ ที่ผู้ต้องขังไหว้พระสวดมนต์นั้นให้พยายามจัดให้มีที่บูชาขึ้น ๑ แห่ง โดยมีพระพุทธรูปหรือรูป
พระพุทธรเจ้า เชิงเทียน กะถางธูป และที่ใส่หรือวางดอกไม้อย่างละ ๑ ที่ ก่อนลงมือไหว้พระสวดมนต์ให้จัดดอกไม้ธูปเทียน
บูชาพระ เท่าที่สามารถจะจัดหาได้ทุกคราว เมื่อสวดจบแล้ว ให้ดับธูปและเทียนให้เรียบร้อย

ข้อ ๓ ในการไหว้พระสวดมนต์นั้นให้จัดผู้ต้องขังที่สมควรเป็นหัวหน้าผู้นำสวด เป็นประจำไว้ ๑ คน สำหรับ
ขึ้นต้นบท และจุดธูปเทียนปักวางดอกไม้บูชาพระ และให้เจ้าพนักงานเรือนจำจัดให้ผู้ต้องขังหัวหน้านำสวดอยู่ข้างหน้าห่าง
พอสมควรและผู้ต้องขังอื่น ๆ เข้าเป็นแถวเป็นแนว ให้ได้ระเบียบและให้ลูกนั่งให้พร้อมเพรียงกันตลอดจนควบคุมให้ผู้ต้องขัง
ได้สวดมนต์ทั่วถึงกันทุกคน โดยเคร่งครัด

อนึ่ง เมื่อจุดธูปเทียนบูชาพระเสร็จแล้ว ให้เจ้าพนักงานผู้ควบคุมการสวดสั่งให้ลงมือสวด และเมื่อลงมือ
สวดแล้ว ผู้ต้องขังคนใดจะลุกออกจากที่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน ผู้ควบคุมการสวดก่อนไม่ได้

ข้อ ๔ วิธีสวดมนต์ ให้ดำเนินการสวดตามแบบซึ่งแนบมาทำระเบียบนี้

ข้อ ๕ ให้ใช้ระเบียบนี้แก่ทัณฑสถาน สถานฝึกและอบรม ในสังกัดกรมราชทัณฑ์โดยอนุโลมด้วย

กรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย

วันที่ ๒๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๓

(ลงชื่อ) ศรีศรากร

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

แบบไหว้พระสวดมนต์ของผู้ต้องขัง
ทำระเบียบกรมราชทัณฑ์ ฉบับที่ ๒๓
บทกราบพระ

ให้ผู้ต้องขังทั้งหมดนั่งคุกเข่าลงพร้อมกัน ประณมมือไว้ในระหว่างอก ผู้เป็นหัวหน้านำสวดตามระยะที่คั่นไว้ และคนอื่นว่าตามพร้อมกัน

อรหิ สัมมา สัมพุทโธ ภควา, พุทธิ ภควันตํ อภิวาเทมิ ฯ
กราบพร้อมกัน
สวากขาโต ภควตา ธัมโม, ธัมมํ นมัสสามิ ฯ
กราบพร้อมกัน
สุปฏิปันโน ภควโต สวากสังโฆ, สังฆํ นามามิ ฯ
กราบพร้อมกัน

บทนม

ให้ผู้ต้องขังทั้งหมดยืนขึ้นพร้อมกัน ประณมมือไว้ในระหว่างอก แล้วเริ่มสวดดังนี้
(หัวหน้าผู้นำสวดขึ้น) นโม ตัสส ภควโต (รับและสวดพร้อมกัน) อรหโต สัมมา สัมพุทธัสส นโม ตัสส ภควโต
อรหโต สัมมา สัมพุทธัสส นโม ตัสส ภควโต อรหโต สัมมา สัมพุทธัสส

บทไหว้ ๕ ครั้ง

ไหว้ครั้งที่ ๑ ใ้หนึ่งกระโห่งเท่าประณมมือไว้ในระหว่างอก แล้วสวดดังนี้
(หัวหน้าผู้นำสวดขึ้น) อิติปิ โส ภควา อรหิ สัมมา สัมพุทโธ วิชชาจรรณสัมปันโนสุคโต โลกวิทู อนุตตรโร
ปุริสทัมมสารถิ สัตถา เทวมานุสสานัง พุทโธ ภควาติ ฯ
(หัวหน้าผู้นำสวดขึ้น) พระพุทธเจ้า (รับว่าพร้อมกัน) ทรงรู้ดีรู้ชอบได้เองทรงบริสุทธิ์สิ้นเชิง ทรงสงสาร
สั่งสอนผู้อื่นให้รู้ดีรู้ชอบด้วย ข้าพเจ้าถึงพระพุทธเจ้าเป็นที่พึ่งตลอดชีวิต ไม่มีที่พึ่งอื่นจะยิ่งกว่า ฯ หยุดหนึ่งหลับตาระลึกถึง
พระกรุณานุคุณของพระพุทธเจ้า ระลึกถึงจนเห็นชัดเจนอย่างน้อย ๑ นาที แล้วให้กราบลง ๑ ครั้ง

ไหว้ครั้งที่ ๒ คมนั่งกระโหียงเท้าประณมมือไว้ในระหว่างอกตั้งเดิม และสวดดังนี้

(หัวหน้าผู้นำสวดขึ้น) สวากขาโต (รับและสวดพร้อมกัน) ภควตา อัมโม สันทิภูริโก อกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปนยิโก ปัจจัตต เวทิตัพโพ วิญญูหิติ ฯ

(หัวหน้าผู้นำสวดขึ้น) พระธรรม (รับพร้อมกัน) คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าย่อม คุ่มครองรักษาผู้ปฏิบัติตาม ไม่ให้ตกไปในที่ชั่ว ข้าพเจ้าถึงพระธรรมเจ้าเป็นที่พึ่งตลอดชีวิต หลับตา ระลึกถึงคุณของพระธรรมที่รักษาผู้ปฏิบัติตามให้ได้ รับผลดีตามที่ตนปฏิบัติมาทำดีได้ดี ทำชั่วย่อมได้รับ ผลชั่ว ระลึกถึงจนเห็นชัดเจนอย่างน้อย ๑ นาที แล้วให้กราบลง ๑ ครั้ง

ไหว้ครั้งที่ ๓ คมนั่งกระโหียงเท้าประณมมือไว้ในระหว่างอกตามเดิม และสวดดังนี้

(หัวหน้าผู้นำสวดขึ้น) สุปฏิปันโน (รับและสวดพร้อมกัน) ภควโต สวากสังโฆ อชุปฏิปันโน ภควโต สวากสังโฆ ญายปฏิปันโน ภควโต สวากสังโฆ สามิจิปฏิปันโน ภควโต สวากสังโฆ ยทิท จัตตาริ ปุริสยุคานิ อัญฐปุริสปุคคลา เอส ภควโต สวากสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเนยโย อัญชลิกรณียะ อนุตตรํ ปุญญักเขตตํ โลกัสสาติ ฯ

(หัวหน้าผู้นำสวดขึ้น) พระสงฆ์ (รับพร้อมกัน) สวากของพระพุทธเจ้า เป็นผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติตรง ปฏิบัติควร ปฏิบัติชอบ เป็นพยานในพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าว่าปฏิบัติตามได้จริง และมีผลประเสริฐจริง ข้าพเจ้าถึงพระสงฆ์เจ้าเป็นที่พึ่งตลอดชีวิต ไม่มีที่พึ่งอื่นจะยิ่งกว่า หยุดนึ่งหลับตาระลึกถึงคุณพระอรียสงฆ์ผู้ประพฤติดีแล้ว ระลึกถึงจนเห็นชัดเจนอย่างน้อย ๑ นาที แล้วให้กราบลง ๑ ครั้ง

ไหว้ครั้งที่ ๔ ให้เปลี่ยนอิริยาบถเป็นนั่งพับเพียบประณมมือไว้ในระหว่างอก แล้วสวดดังนี้

(หัวหน้าผู้นำสวดขึ้น) พุทธํ (รับและสวดพร้อมกัน) สรณํ คัจฉามิ อัมมํ สรณํ คัจฉามิ สังฆํ สรณํ คัจฉามิ (๓ จบ) หยุดนึ่งหลับตาระลึกถึงจนเห็นชัดเจนถึงคุณบิดามารดาผู้บังเกิดเกล้า ของตน ระลึกจนเห็นชัดเจนอย่างน้อย ๑ นาที แล้วให้กราบลง ๑ ครั้ง

ไหว้ครั้งที่ ๕ คมนั่งพับเพียบอย่างครั้งที่ ๔ ประณมมือไว้ในระหว่างอก หยุดนึ่ง หลับตาระลึกถึงครูบา อาจารย์ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน และระลึกถึงชาติไทย พระมหากษัตริย์ของไทย และความเป็นปึกแผ่นของไทยในอนาคตร ระลึกถึงจนเห็นชัดเจนอย่างน้อย ๑ นาที แล้วให้กราบลง ๑ ครั้ง ขั้นสุดท้าย นั่งอยู่ในท่าที่ตนถนัด หยุดนึ่งหลับตาระลึกถึงความแปรปรวนแห่ง ร่างกาย ย่อมมีแก่ เจ็บ และถึงซึ่งความตาย จะหนีความตายไปไม่พ้น ให้หมั่นทำความดีก่อนตาย แ่แก่บุคคล ในการกราบไหว้ ๕ ครั้งนี้ ให้แก่ผู้มีพระคุณ ทุก ๆ ท่านจงมีแต่ความสุข ออย่างก่อเวรและเบียดเบียนกัน ให้รักษาตน ให้พ้นจากความชั่วทั้งปวงเทอญ

บทศีลห้าธรรมห้า

ให้ยืนขึ้นประณมมือไว้ในระหว่างอก แล้วว่าดังนี้

ศีลห้า

(หัวหน้าผู้นำสวดขึ้น) ปาณาติปาตา (รับพร้อมกัน) เวมณี เว้นจากการฆ่าสัตว์มีชีวิต
อทินนาทานา เวมณี เว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ด้วยอาการเป็นโจร
กาเมสุมิจฉาจารา เวมณี เว้นจากการประพฤติดินในกาม
มุสาวาทา เวมณี เว้นจากการกล่าวเท็จ
สุราเมรยมัชชปมาทัฏฐานา เวมณี เว้นจากการดื่มน้ำเมา คือสุราและเมรัย

ธรรมห้า

ให้ว่าติดต่อกับศีลห้าต่อไป

เมตตากรุณา	เผื่อแผ่ให้ความสุขและช่วยทุกข์ผู้อื่น
สัมมาอาชีวะ	หมั่นหาเลี้ยงชีพในทางที่ชอบ
ความสำรวมในกาม	ไม่มกมากในกาม
ความมีสัตย์	ประพฤติตนเป็นคนซื่อตรง
ความมีสติรอบคอบ	สุขุมเพื่อประกอบความดีอยู่เสมอ